

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІЛОЛОГІЯ»**

третього рівня вищої освіти

за спеціальністю **В11 Філологія**
галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
кваліфікація **Доктор філософії з філології**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради**

**Віталій КУРИЛО
(протокол № 12 від «26» червня 2026 року)**

**Освітньо-наукова програма набуває чинності
з 1 вересня 2026 року**

**Виконуючий обов'язки проректора
з науково-педагогічної роботи**

**Ірина МИГОВИЧ
(наказ № 109-ОД від «26» червня 2026 року)**

**СТОРІНКА ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Філологія»
третього рівня вищої освіти**

за спеціальністю **В11 Філологія**
галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
кваліфікація **Доктор філософії з філології**

ПОГОДЖЕНО:

**Виконуючий обов'язки декана факультету
соціальних і гуманітарних наук**

_____ **Артем ГАЛИЧ**
“04” квітня 2026р.

**Завідувач кафедри
літературознавства і східної філології**

_____ **Світлана ШПЕТНА**
“04” квітня 2026р.

Гарант освітньо-наукової програми

_____ **Ольга КРИЖАНОВСЬКА**
“04” квітня 2026р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами), нормативних документів Міністерства освіти і науки України та рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Програму також розроблено з урахуванням статуту й стратегічних пріоритетів розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2026–2030 роки. Станом на дату затвердження освітньо-наукової програми стандарт вищої освіти України за спеціальністю В11 «Філологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній.

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Гарант освітньої програми (керівник освітньої групи) – КРИЖАНОВСЬКА Ольга, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри літературознавства і східної філології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
2. ДМИТРЕНКО Вікторія, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри літературознавства і східної філології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
3. ГЛУХОВЦЕВА Катерина, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
4. КИЗИЛОВА Віталіна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
5. ЮГАН Наталія, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри літературознавства і східної філології, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
6. КОЗЛОВ Антон, магістр, аспірант спеціальності В11 Філологія ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Програму обговорено на засіданні кафедри літературознавства і східної філології
Протокол від 12 березня 2026 року № 4

Програму схвалено на засіданні вченої ради факультету соціальних і гуманітарних наук
Протокол від 7 квітня 2026 р. №. 4

Відомості про рецензентів – зовнішніх стейкхолдерів:

1. Олена БРОВКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
2. Галина АЛЕКСАНДРОВА, доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник відділу теорії та методики бібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. Надія БОБУХ, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу Полтавського університету економіки і торгівлі
4. Наталія ГРИЦАК, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. Опис освітньо-наукової програми зі спеціальності В11 Філологія

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», навчально-науковий інститут філології і журналістики
Назва освітньої програми	Філологія
Рівень вищої освіти	третій
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В11 Філологія
Спеціалізація або предметна спеціальність (за наявності)	
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності</i> доктора філософії зі спеціальності В11 Філологія є мова (у теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному і т. ін. аспектах); література в теоретичному, історичному, генологічному, критичному, порівняльному, культурологічному та інших аспектах; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – формування професійних компетентностей фахівців з філології, здатних до інноваційної науково-дослідницької діяльності, до проведення власних наукових досліджень, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> історія розвитку та сучасний стан наукових філологічних знань; система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять здосліджуваного філологічного напрямку.</p> <p><i>Методи, методики, технології та інструменти:</i> критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей у галузі філології; загальнонаукові, філологічні, статистичні методи дослідження мови, мовлення, тексту; поетологічні, структуральні, історичні, типологічні, культурологічні, порівняльні методи дослідження літературних явищ й інформаційно-комунікаційні технології наукових досліджень у сфері філології.</p> <p><i>Інструменти й обладнання</i> – сучасні інформаційні системи та програмне забезпечення, які застосовуються у практичній діяльності та дослідній роботі у сфері філологічних наук; мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; системи опрацювання текстової та графічної інформації.</p>
Цілі освітньої програми	Оволодіння здобувачами третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, розвиток загальних і фахових компетентностей для забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення науково-дослідної діяльності, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування, викладацької роботи в закладах вищої освіти в галузі філології відповідно до місії ДЗ «Луганський

	національний університет імені Тараса Шевченка»: «Надання якісної освіти в умовах цифрової трансформації суспільства, стимулювання розвитку фундаментальної і прикладної науки, формування громадянських компетентностей і зміцнення національної ідентичності».
Тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча)	освітньо-наукова
Мова (мови) викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП	60
Форми здобуття освіти за ОП і розрахункові строки виконання ОП за кожною з них	денна, заочна 4 роки.
Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за ОП (відповідно до стандартів вищої освіти)	Наявність ступеня вищої освіти «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Наявність спеціальних знань та умінь, достатніх для виконання навчально-професійних і наукових завдань та обов'язків (робіт) інноваційного й системного характеру.
Компетентності випускника	<p>Інтегральна компетентність</p> <p>ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі філології у професійній та дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність до пошуку, аналізу й систематизації інформації з різних джерел; здатність до критичного мислення на основі сформованої логічної культури; до осмислення, оцінювання й синтезу нових і комплексних ідей та наукового аргументування.</p> <p>ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) і знаходити альтернативні та / або інноваційні рішення.</p> <p>ЗК 3. Здатність дотримуватися етичних норм та авторського права, діяти на основі принципів професійної й академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 4. Здатність розробляти наукові проєкти та керувати ними, висувати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати академічну українську мову у професійній діяльності та дослідженнях.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами, репрезентувати й обговорювати результати своєї наукової роботи в усній та писемній формах.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді, зокрема й у міжнародному середовищі, здійснювати міжособистісне</p>

спілкування та взаємодію, усвідомлювати рівні можливості, цінувати й поважати різноманітність в усіх її проявах, зокрема й міжкультурні відмінності.

ЗК 8. Здатність до розуміння методології освіти та зв'язків між педагогічними явищами і процесами; здатність організовувати й реалізувати системний педагогічний процес у ВНЗ та використовувати особистісний аксіологічний, професійний досвід, творчий потенціал для вирішення наукових та фахових завдань у вищій школі.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 2. Знання та застосування різновидів філологічного аналізу, способів вибору, обробки, каталогізації, систематизації, узагальнення філологічного матеріалу.

СК 3. Знання й активне використання сучасного термінологічного й науково-критичного дискурсу, здатність до його обґрунтування й оновлення відповідно до наукових завдань.

СК 4. Уміння аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів, реалізація завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

СК 5. Знання і розуміння провідних концепцій у галузі філології, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, практичне застосування термінології з досліджуваного наукового напрямку.

СК 6. Знання основних положень сучасної філософії науки і техніки, відтворення основних концептів класичної та сучасної філософії і науки. Здатність аналізувати та оцінювати з філософських позицій засади, витоки, досягнення й перспективи сучасної науки.

СК 7. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність у вищій освіті в межах спеціальності «Філологія».

СК 8. Здатність впроваджувати наукові та педагогічні методи та технології для виконання завдань професійної підготовки здобувачів вищої освіти; застосовувати існуючі, модифікувати та створювати власні інноваційні педагогічні методи й технології в освітньому процесі вищої школи.

СК 9. Уміння презентувати результати наукової діяльності іноземною мовою за напрямом дослідження на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях.

СК 10. Уміння формулювати наукову проблему, робочі гіпотези, визначати дослідницькі цілі та задачі, розробляти шляхи їх розв'язання. Здатність сприймати, усвідомлювати, розуміти й впроваджувати у власну наукову-дослідну діяльність вимоги сучасної філологічної науки.

	<p>СК 11. Уміння збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати й інтерпретувати їх; розв'язувати проблеми і завдання у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.</p> <p>СК 12. Здатність репрезентувати результати власних оригінальних філологічних досліджень у різних жанрових формах (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна дискусія, майстер-клас, науково-популярна доповідь тощо), у тому числі із застосуванням різних форм візуалізації.</p>
<p>Програмні результати навчання, які дають право на присудження визначеної ОП освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікації)</p>	<p>ПРН 1. Знати норми академічної етики, володіти спеціалізованими фактологічними й теоретичними знаннями про інтелектуальну власність, її правові інститути, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні та презентації досліджень.</p> <p>ПРН 2. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання; проводити оригінальні дослідження, спрямовані на вирішення практичних завдань сфери освіти і суспільства.</p> <p>ПРН 3. Демонструвати навички наукової комунікації державною та / або іноземними мовами в усній та письмовій формах на національному та міжнародному рівнях, репрезентувати здатність до встановлення контактів із зарубіжними колегами й до міжнародного співробітництва.</p> <p>ПРН 4. Володіти комунікативними навичками для спілкування в національному та іншомовному середовищах з фахівцями та нефаківцями щодо проблем в області філософської проблематики, у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.</p> <p>ПРН 5. Кваліфіковано репрезентувати результати досліджень державною та іноземною мовами в різножанрових наукових публікаціях у провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 6. Оцінювати, критично аналізувати наявні знання, удосконалювати власний інтелектуальний рівень за науковим напрямом.</p> <p>ПРН 7. Розуміти іншомовні наукові тексти відповідно до специфіки спеціальності; демонструвати широкий академічний та професійний словниковий запас.</p> <p>ПРН 8. Створювати наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу в галузі філологічних наук. Знати закономірності і принципи організації освітнього процесу у закладах освіти, зміст, мету навчання, способи її досягнення, форми контролю.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати здатність працювати з різними групами (вік, рівень освіти, заклад освіти, зокрема й в умовах інклюзивного, дистанційного, змішаного навчання), використовувати релевантні мети й умовам навчання методи</p>

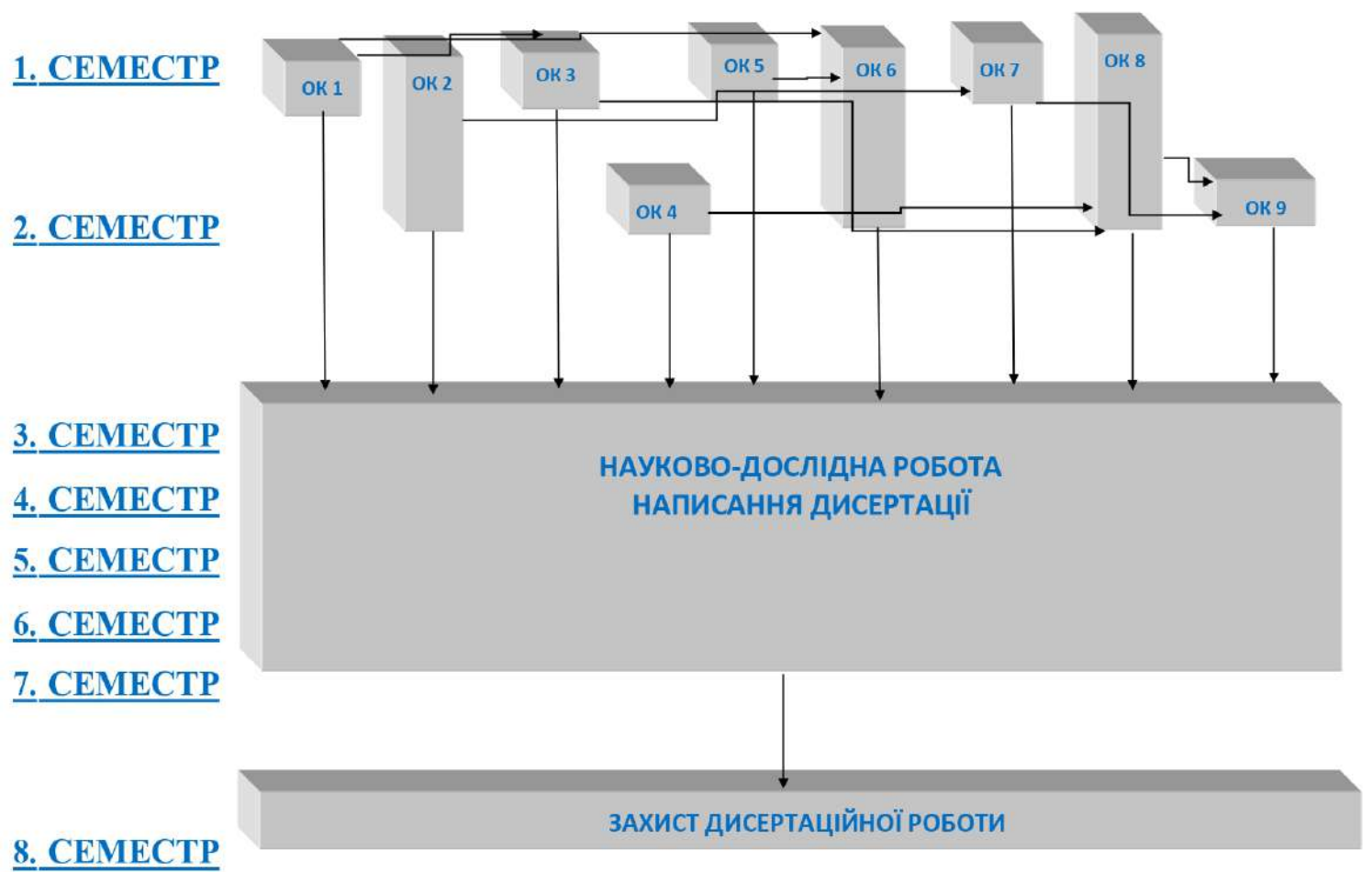
	<p>й створювати відповідний навчальний контент.</p> <p>ПРН 10. Володіти методикою викладання філологічних дисциплін, проводити заняття різних типів із використанням сучасних педагогічних технологій, із застосуванням різноманітних методів, прийомів та засобів активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 11. Проводити актуальні самостійні дослідження з лінгвістики та літературознавства, отримувати достовірні результати, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>ПРН 12. Глибоко розуміти загальні класичні та новітні наукові концепції конкретної філологічної спеціалізації, усвідомлювати теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.</p> <p>ПРН 13. Критично аналізувати та узагальнювати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.</p> <p>ПРН 14. Обирати методологію, що відповідає об'єкту та предмету філологічного дослідження; застосовувати сучасні теоретичні й емпіричні наукові методи для розв'язання завдань у галузі філології.</p> <p>ПРН 15. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні дослідницько-інноваційні проекти.</p> <p>ПРН 16. Застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.</p>
<p>Форма (форми) атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.</p>
<p>Можливості працевлаштування за здобутою освітою</p>	<p>Науково-педагогічна та науково-дослідницька діяльність в установах і закладах МОН України, закладах вищої освіти різних форм власності.</p> <p>Сфера діяльності, основні посади, професійні назви робіт, професійні можливості випускників за Національним класифікатором України:</p> <p>Класифікатор професій ДК 003:2010:</p> <p>2 Професіонали</p> <p>23 Професіонали в галузі освіти та навчання</p> <p>2310 Викладачі закладів вищої освіти</p> <p>2310.1 Професори та доценти</p> <p>2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти</p> <p>2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів</p> <p>2444.1 Філолог-дослідник</p> <p>2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.2 Філолог</p> <p>2444.2 Лінгвіст</p>

	<p>2444.2 Перекладач 2451.1 Літературознавець 2451.2 Редактор науковий, редактор літературний.</p> <p>За видами економічної діяльності (КВЕД–2010): 58.1. Видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність 72.20. Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук 74.30. Надання послуг перекладу 84.12. Державне управління програмами, спрямованими на підвищення особистого добробуту у сфері: освіти, культури, відпочинку, соціальних послуг, здійснення політики у сфері досліджень і розробок і пов'язаних із ними коштів. 85.42. Вища освіта 85.59. Інші види освіти, зокрема академічне навчання, діяльність курсів з підвищення професійної кваліфікації, навчання мовам і навичкам спілкування</p>
Процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння)	
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно нормативних документів освітньої галузі, на основі відповідних договорів з закладами вищої освіти та науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно договорів із зарубіжними університетами, що передбачають академічну мобільність, та в рамках програми ЄС Еразмус+ тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітньо-науковий процес здійснюється українською мовою. Іноземці, які володіють українською мовою не нижче рівня С2, можуть навчатися за цією освітньо-науковою програмою.

2. Перелік обов'язкових компонентів (ОК) і їх логічна послідовність

Код н/д	Освітні компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософські проблеми сучасного наукового пізнання	3,0	ЕКЗ
ОК 2	Академічне письмо українською та іноземною мовою	6,0	ЕКЗ
ОК 3	Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності	6,0	ЕКЗ
ОК 4	Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях	3,0	ЕКЗ
Цикл професійної підготовки			
ОК 5	Теорія та методологія філологічних досліджень	6,0	ЕКЗ
ОК 6	Актуальні питання методики викладання філологічних дисциплін у вищій школі	6,0	ЕКЗ
ОК 7	Компаративні студії у філології	3,0	ЕКЗ
ОК 8	Науковий стиль української мови у професійній комунікації	3,0	ЕКЗ
ОК 9	Практика	9,0	ЗАЛ
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні (фахові) компетентності) освітнім компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2.	ОК 3	ОК 4.	ОК 5	ОК 6	ОК 7.	ОК 8	ОК 9
ЗК 1	•		•		•	•	•		•
ЗК 2	•		•	•	•	•			•
ЗК 3			•			•			•
ЗК 4			•	•	•				•
ЗК 5		•						•	•
ЗК 6		•	•			•	•	•	•
ЗК 7	•			•	•				•
ЗК 8.				•	•	•			•
СК 1					•		•		•
СК 2			•	•	•	•	•		•
СК 3					•		•		•
СК 4					•	•	•		•
СК 5	•	•			•		•		•
СК 6	•			•	•				

CK 7			•	•		•			•
CK 8			•	•		•			•
CK 9		•							
CK 10	•		•		•	•	•		•
CK 11			•		•	•			•
CK 12		•	•			•		•	•

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними освітніми компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ПРН 1			•	•					
ПРН 2	•		•		•	•			•
ПРН 3		•	•					•	•
ПРН 4	•	•			•		•	•	•
ПРН 5		•			•			•	
ПРН 6				•	•	•			•
ПРН 7		•							
ПРН 8			•	•		•			•
ПРН 9			•			•			•
ПРН 10			•	•		•			•
ПРН 11					•		•		
ПРН 12	•				•				
ПРН 13	•				•		•		
ПРН 14	•				•				

ИПН 15			•	•	•	•			•
ИПН 16				•		•		•	•